

MATERIALS
OF THE X INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE

**«MODERN EUROPEAN SCIENCE
- 2014»**

June 30 - July 7, 2014

**Volume 12
Biological sciences**

Sheffield
SCIENCE AND EDUCATION LTD
2014

SCIENCE AND EDUCATION LTD

Registered in ENGLAND & WALES
Registered Number: 08878342

OFFICE 1, VELOCITY TOWER, 10 ST. MARY'S GATE, SHEFFIELD, S YORKSHIRE, ENGLAND, S1 4LR

Materials of the X International scientific and practical conference, «Modern european science», - 2014.

Volume 12. Biological sciences. Sheffield. Science and education LTD - 80 ctp.

Editor: Michael Wilson

Manager: William Jones

Technical worker: Daniel Brown

Materials of the X International scientific and practical conference,
«Modern european science», June 30 - July 7, 2014
on Biological sciences.

For students, research workers.

ISBN 978-966-8736-05-6

© Authors, 2014

© SCIENCE AND EDUCATION LTD, 2014

дивідууми із середніми і довгими жолудями, а у природних насадженнях Новомосковського лісу представлена дерево з довгими, дуже довгими і гіантськими жолудями. Дуби Кіровського лісництва мають середнє і довге насіння.

На основі багаточисельних розрахунків коефіцієнтів варіації для деревних рослин С.А. Мамаєв (1969) запропонував наступну шкалу. Кожній ознаці притаманний певний рівень варіабельності: дуже низький < 7, низький 7-15, середній 15-25, підвищений 26-35, високий 35-50, дуже високий >50%.

Дерева із парку Т.Г. Шевченка характеризувались в основному низькими значеннями коефіцієнту варіації (8,1-14,9%). У той час як діаметр жолудів коливався в більших межах цього параметру (9,4-24,7%). Низькі значення мінливості (6,9-14,7%) мали жолуді з парку Л. Глоби, Дружби, Жовтневій площа і з Тернівці. Дуже низькою мінливістю відзначалось насіння більшості досліджених дерев природних насаджень Новомосковського лісгоспу (3,7-7,3%) і штучних – Кіровського лісництва (4,4-6,6%). Зустрічались дерева із середньою мінливістю вивчених ознак (> 15%).

Таким чином, внутрішньовидове різноманіття жолудів дуба звичайного визначається наявністю в ній особин, які варіюють за притаманними їм ознаками, що забезпечує достатнє їх виживання в межах ареалу, а також при значному варіюванні умов існування.

Література:

1. Кучеревский В.В. Внутривидовая изменчивость и формовое разнообразие дуба обыкновенного в условиях юго-востока Украины. Автореф. дис. канд. бiol. наук. – Днепропетровск, 1988. – 16 с.

Д. фарм. и., проф. Доля В.С.

Запорожский государственный медицинский университет, Украина

ИЗУЧЕНИЕ ТИПА ТРИХОМ ПРЕДСТАВИТЕЛЕЙ СЕМЕЙСТВА BRASSICACEAE

Для целей систематики трихомы (волоски) используются постоянно [4, 6] Прантль использовал форму и строение волосков для классификации видов семейства Brassicaceae [9]. Дворжак исследовал в семействе Brassicaceae три вида волосков [5]. В работе [6] волоски видов семейства капустные авторы подразделили на одноклеточные, двухклеточные и трехклеточные. В целях систематики волоски используются часто с морфологическими, анатомическими признаками цветков, плодов, семян [1,8, 9].

Цель работы. Изучить строение волосков некоторых видов и сравнить их с данными литературы.

Материалы и методы исследования. Для исследования использовали заготовленные в разные годы на территории Запорожской области виды желтушника-*Erysimum canescens* Roth., *E. cheiranthoides* L., сирени седой- *Syrenia cana* Neilr. , икотника серого- *Berteroa incana* (L.) DC и пастушьей сумки- *Capsella bursa pastoris* (L.) Medic.

Результаты исследования и их обсуждение. Результаты представлены в статьях, дипломных работах, диссертациях [1-3]. При изучении установлено, что стенки околоплодников желтушника серого и сирени седой опущены одноклеточными, двухлучевыми и трехлучевыми волосками . Они расположены только на наружной стороне створок. Опушение створок желтушника левкойного состоит из смеси трех-, четырех, пяти- и шестилучевых волосков, расположенных на обеих сторонах створок. Все надземные органы икотника серого опущены простыми и звездчатыми волосками. В траве пастушьей сумки выявлены простые, звездчатые и двухветвистые волоски. В результате проведенных исследований и данных литературы[6-9] установлено, что каждый вид семейства содержит один тип, два типа или три типа волосков (табл. 1).

Таблица 1
Характеристика типов волосков

N	Типы волосков	Растения
	Растения с одним типом:	
1	Простые волоски	<i>Rorippa</i> , <i>Lepidium</i>
2	Звездчатые	<i>Alyssum</i> , <i>Morettia</i>
3	Ветвистые	<i>Eremobium</i>
4	Двухконечные	<i>Marcisia</i>
	Растения с двумя типами:	<i>Erysimum</i>
5	Простые +ветвистые	<i>Arabis</i>
6	Простые+булавовидные	<i>Biscutella</i>
7	Простые+жлезистые	<i>Ochthodium</i>
8	Дендровидные+звездчатые	<i>Anastatica</i>
9	Трехлучевые+вильчатые	<i>Olimarabidopsis</i>
10	Двухлучевые+трехлучевые	<i>Erysimum</i> , <i>Syrenia</i>
	Растения с тремя типами волосков:	
11	Простые+ветвистые+дендровидные	<i>Malcolmia</i>
12	Простые+вильчатые+звездчатые	<i>Capsella</i>
13	Простые+жлезистые+дендровидные	<i>Matthiola</i>
14	Простые+двухлучевые=трехлучевые	<i>Erysimum</i>

Выводы

В результате исследования волосков у видов желтушника, сирени седой, икотника серого, пастушьей сумки и данных литературы установлено, что каждый вид семейства содержит один тип, два типа или три типа волосков.

Література:

1. Доля В.С. Диагностирование плодов и семян некоторых представителей семейства крестоцветных / В.С.Доля // Дисс. канд . фарм.н.-Запорожье,1974.-135с.
2. Захарова С.С. Морфолого-анатомічне та фітохімічне вивчення Berteroа incana L.. / С.С.Захарова // Дипломна робота – Запоріжжя, 2011.-84с.
3. Качесова Г.А. Фармакогностичне дослідження грициків звичайних - *Capsella bursa pastoris* (L.) Medic. / Г.А.Качесова // Марістерська робота.-Запоріжжя,2011.-56c.
4. Ajmal M.A. Taxonomic significance of trichomes micromorphology in cucurbits / M.A.Ajmal, F.M. Al-Hemaid // Saudi J. Biol. Sci., 2011, Vol.18, N 1 – P. 87-92.
5. Dvorak F. The impotence of the indumentum for the investigation of evolutionary relationship in the family Brassicaceae / F. Dvorak // Osterr.Bot.Zeitschr. , 1973, Vol. 121,-P. 155 – 164 .
- 6.Inamdar J.A. Light and scanning electron microscopic studies on trichomes of some Brassicaceae / J.A.Inamdar, N.V.Rao // Feddes Rep., 1983, vol. 94.-P. 183-190.
7. Khalik K.A. Morphological studies on trichomes of Brassicaceae in Egypt and taxonomic significance / K.A.Khalik // Acta Bot. Croat., 2005, Vol.64, N 1.-P.57-73.
8. Mulligan G.A. Synopsis of the genus *Arabis* (Brassicaceae) in Canada, Alaska and Greenland / G.A.Mulligan // Rhodora, 1995, Vol. 97.- P. 109-163 .
9. Prantl K. Cruciferae. In: Engler A., Prantl K (ed.) , Die Naturlichen Pflanzenfamilien, 1891, vol. 3.-S.145-206.

Talibov T.H., Novruzova E.S.

POLYPODIACEAE BERCHT. ET J. PRESI AS A NEW FAMILIA IN THE FLORA OF NAKHCHIVAN

In the article information is given about the new familia Polypodiaceae Bercht. et J. Presi which was identified during research of ferns in Nakhchivan. Bioecological traits, phytocenology and areals of *P.vulgare* L. Specie from *Polypodium* L. Genus of Polypodiaceae Bercht. et J. Presi familia was shown.

Key words: Nakhchivan, ferns, Polypodiaceae Bercht. et J. Presi, *Polypodium* L., *P.vulgare* L.,familia, specie, genus.

Nakhchivan differs from other regions of Azerbaijan by its rich plants and biodiversity. The geographic location and climate condition allowed formation of very rich flora and fauna.

Ferns are one of the most important plants in Nakhchivani flora. Ferns are oldest plants developed 300 billion years ago in Devon period, appeared in the Earth when no any animal lived here yet. 250 billion years ago, in Choacal period, when floural plants